

UZASADNIENIE

A. S. wniosła o podwyższenie alimentów od pozwanego K. S. na rzecz małoletniego powoda – T. S. (1) – do kwoty 700 zł miesięcznie w miejsce alimentów w wysokości 500 zł zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 22 lutego (...). sygn. akt VI RC 1156/06. W uzasadnieniu podała, że w dacie orzeczenia o dotychczasowym obowiązku alimentacyjnym małoletni miał pięć lat. Obecnie powód jest uczniem pierwszej klasy gimnazjum i jego potrzeby uległy znacznemu zwiększeniu. Ponadto przez dziewięć lat wzrosły koszty utrzymania małoletniego.

W odpowiedzi na pozew pozwany K. S. wniósł o oddalenie powództwa. Jednocześnie wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych na rzecz małoletniego z kwoty 500 zł do kwoty 300 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwany podał, że jego sytuacja materialna uległa znacznemu pogorszeniu. W wyniku restrukturyzacji jego firmy otrzymał wypowiedzenie z pracy. Obecnie nie pracuje. Podał, że utrzymuje się samodzielnie. Miesięcznie wydaje ok. 4000 zł. Kwota ta obejmuje: 2500 zł kredyt zaciągnięty w frankach szwajcarskich, 430 zł czynsz, 200 zł energia, gaz, telefon, 500 zł – alimenty. Dodatkowo ponosi koszty eksploatacji samochodu. Wskazuje, że poza alimentami przekazywał synowi pieniądze na zakup odzieży, butów, wyżywienia, gier, zabawek, pomocy naukowych.

Sąd ustalił co następuje:

Małoletni T. S. (2), ur. (...) jest synem K. S. i A. S.. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 22 lutego 2007 r. w sprawie sygn. akt VI RC 1156/06 małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód. Sąd powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom, ustalając miejsce pobytu małoletniego przy matce. Jednocześnie Sąd zobowiązał obydwoje rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletniego, ustalając, że pozwany tytułem alimentów ma płacić kwotę po 500 zł miesięcznie.

(dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k.4)

T. S. (2) miał wówczas pięć lat. Uczęszczał do przedszkola.

A. S. pracowała w sklepie (...) na stanowisku sprzedawcy. Otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 900 zł brutto. Mieszkała wraz z synem w mieszkaniu swoich rodziców, którzy pomagali jej finansowo.

K. S. pracował w (...) Bank (...) w O., skąd został przeniesiony do pracy w W., gdzie zamieszkał w wynajętym mieszkaniu. Małoletni miał wówczas rok. Pozwany pracował na stanowisku inspektora analityka finansowego. Otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 4100 zł brutto. Spłacał kredyt pracowniczy w wysokości 17 000 zł

(dowód: dokumenty znajdujące się w aktach Sądu Okręgowego w Olsztynie, sygn. akt VI RC 1156/06)

Obecnie małoletni T. S. (2) ma czternaście lat. Jest zdrowym dzieckiem. Uczęszcza do drugiej klasy gimnazjum.

Matka małoletniego nadal mieszka z synem i swoją matką w jej mieszkaniu. Prowadzą oddzielne gospodarstwa domowe. Koszty mieszkania płacą po połowie. A. S. zmieniła pracę i aktualnie jest zatrudniona jako księgowa. Otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 1900 zł netto. Spłaca pożyczkę zaciągniętą w zakładowym funduszu socjalnym w wysokości 500 zł. Jest w nowym związku, ale nie mieszka ze swoim partnerem. A. S. ma stwierdzoną chorobę B., co wymaga stosowania diety bezglutenowej.

W 2012 r. z jej wniosku zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanemu w związku z nieterminowym regulowaniem alimentów.

(dowód: pismo komornika dot. zajęcia wierzytelności k.6, zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu k.53-56, przesłuchanie matki małoletniego k. 58)

Pozwany-powód wzajemny K. S. aktualnie nie pracuje. W wyniku restrukturyzacji i reorganizacji jego dotychczasowego pracodawcy, w dniu 25 kwietnia 2016 r. otrzymał wypowiedzenie z pracy. Przed utratą pracy otrzymywał wynagrodzenie wysokości ok. 8400 zł. Uzyskał trzymiesięczne pełne wynagrodzenie oraz pomoc w uzyskaniu innej pracy, z czego nie skorzystał. Miał propozycje pracy, ale wynagrodzenie w kwocie 3 500 – 4 000 zł miesięcznie nie było dla niego satysfakcjonujące. K. S. szuka pracy z wynagrodzeniem ok. 6 000zł miesięcznie. Aktualnie mieszka we własnym mieszkaniu w P., w którym syn ma własny pokój. Miesięcznie na swoje utrzymanie wydaje ok. 4000 zł. Kwota ta obejmuje: 2050 zł kredyt zaciągnięty w frankach szwajcarskich, 450 zł czynsz, 200 zł energia, gaz, telefon, 500 zł – alimenty. Ma motocykl B. (...) o wartości 12 000 zł. Alimenty reguluje terminowo. Dodatkowo do lutego 2016 r. kupował synowi odzież, buty, utrzymywał go podczas pobytów syna u niego. Od lutego 2016 r. nie utrzymuje z synem żadnych kontaktów. Pozwany ubiega się o świadczenie rehabilitacyjne w związku z zawodowym bólem kręgosłupa.

(dowód: wypowiedzenie umowy o pracę k.33-33v, przesłuchanie pozwanego k. 58-59)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo o podwyższenie alimentów zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej zarówno po stronie uprawnionego, jak i zobowiązanego do świadczeń alimentacyjnych.

Stosownie do treści art. 135 kro wysokość świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się, bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania, bądź też w przypadku utraty dotychczasowych a także w przypadku zwiększenia się, bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego, jak i uprawnionego. Przedmiotem badania jest okres od ostatniego wyroku, ugody, bądź umowy ustalającej wysokość alimentów.

Sąd poczynił ustalenia w zakresie stanu faktycznego w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy oraz aktach Sądu Okręgowego w Olsztynie sygn. akt III RC 1156/06. Ponadto Sąd oparł się na twierdzeniach uczestników postępowania, którym również dał wiarę w zakresie faktów, nie zaś wzajemnych ocen dokonywanych przez każdą ze stron. Strony nie kwestionowały autentyczności ani prawdziwości przedłożonych dokumentów, a Sąd nie znalazł podstaw, aby podważać ich moc dowodową z urzędu. Tak ustalony przez Sąd stan faktyczny pozwala na ocenę, że w okresie ostatnich dziewięciu lat doszło do wzrostu potrzeb małoletniego powoda.

T. S. (2) ma obecnie czternaście lat. Podczas orzekania o dotychczasowym obowiązku alimentacyjnym małoletni uczęszczał do przedszkola, obecnie jest już uczniem drugiej klasy gimnazjum. Niewątpliwie okoliczność ta ma znaczenie przy ustalaniu zmiany zakresu potrzeb małoletniego w stosunku do poprzedniego orzeczenia o wysokości zobowiązania pozwanego, bowiem wzrosły wydatki związane z jego kształceniem oraz rozwojem osobistym. Małoletni jest dorastającym nastolatkiem, więc zakres jego potrzeb zwiększył się, co wiąże się z większymi nakładami finansowymi na utrzymanie małoletniego. Okoliczność tak znacznego upływu czasu od daty ostatniego orzeczenia o alimentach wydaje się być najistotniejszą. Nadto podnieść należy, że faktem notoryjnym jest, iż w ciągu ostatnich dziewięciu lat pomimo niskiej średniej stawki inflacji, wzrosły ogólne koszty utrzymania, głównie ze względu na wzrost cen tzw. artykułów pierwszej potrzeby.

Porównując sytuację sprzed 2007 roku, nie sposób zauważyć, że warunki materialne matki powoda polepszyły się. Obecnie pracuje jako księgowa i otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok.1900 zł netto. Dziewięć lat temu zarabiała

połowę mniej przy takim samym wymiarze pracy. Niemniej jednak matka małoletniego sama wychowuje syna i praktycznie to ona ponosi większość kosztów jego utrzymania. Mieszka wraz ze swoją matką w jej mieszkaniu, ponosząc wspólnie koszty utrzymania mieszkania.

Wskazać należy, że zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczają nie tylko potrzeby T. S. (2), lecz także zarobkowe i majątkowe możliwości pozwanego. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do alimentacji nie można bowiem rozpatrywać w oderwaniu od sytuacji majątkowej zobowiązanego z tego tytułu. W praktyce obie te przesłanki pozostają we wzajemnej zależności i rzutują w równym stopniu na określeniu przez Sąd zakresu obowiązku alimentacyjnego.

Pozwany ma swoje mieszkanie, na które zaciągnął kredyt mieszkaniowy. Dotychczas żył na wysokim poziomie. Przed utratą pracy jego zarobki wynosiły ok. 8400 zł miesięcznie. Obecnie nie pracuje. Stara się o świadczenie rentowe. Wskazać należy, że pozwany miał możliwość podjęcia pracy ale za wynagrodzeniem w wysokości połowy dotychczasowego, czyli ok. 4000 zł.

W ocenie Sądu sytuacja w jakiej aktualnie znajduje się pozwany jest wynikiem jego stosunku do zatrudnienia i brakiem akceptacji gorszych warunków finansowych. Pozwany co prawda deklaruje aktywność w poszukiwaniu pracy, jednakże jego wymagania co do wysokości wynagrodzenia mogą znacznie utrudnić mu jej znalezienie. Mając na uwadze art. 138 kro Sąd bada nie tylko rzeczywiście posiadane i uzyskiwane środki, ale także potencjalne możliwości zobowiązanego w tym zakresie, przy uwzględnieniu należytej staranności podejmowanych działań. W judykaturze przyjmuje się, że osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, zwłaszcza obowiązek względem swych dzieci niezdolnych jeszcze do samodzielnego utrzymania się, powinna w pełni wykorzystywać swe siły, kwalifikacje i uzdolnienia w celu uzyskiwania dochodów niezbędnych do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych do alimentacji. Zakres obowiązku alimentacyjnego może i powinien być większy od wynikającego z faktycznych zarobków i dochodów zobowiązanego, jeśli przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności zarobki i dochody byłyby większe, a istniejące warunki społeczno - gospodarcze i ważne przyczyny takiemu wykorzystaniu nie stoją na przeszkodzie.

Zdaniem Sądu istotną kwestią jest także fakt, że i tak to matka ponosi bieżące trudy i koszty wychowania powoda. To ona dokłada bowiem osobistych starań do zapewnienia powodowi dogodnych warunków rozwoju. Fakt ten również uwzględnia się przy ustalaniu wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Wskazania wymaga dodatkowo okoliczność, iż przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przewidują także formę wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub w części w postaci osobistych starań o utrzymanie i wychowanie dziecka (art. 135 § 2 kro).

W przedmiotowej sprawie ciężący na pozwanym obowiązek alimentacyjny realizowany jest obecnie wyłącznie w formie pieniężnej. K. S. od lutego 2016 r. nie utrzymuje z synem żadnego kontaktu. Od tego czasu nie interesuje się jego wychowaniem, edukacją i zdrowiem. Wcześniej spędzał z nim wakacje i w tym czasie małoletni przebywał na jego utrzymaniu. Również rodzina pozwanego nie utrzymuje obecnie z jego synem kontaktu. Tak więc, w ocenie Sądu, dotychczasowa wysokość alimentów nie wystarcza na pokrycie wszystkich usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Pozwany złożył powództwo wzajemne żądając obniżenia alimentów do kwoty 300 zł. Sąd oddalił to powództwo mając na uwadze opisane okoliczności. Niewątpliwie przez ostatnie dziewięć lat znacząco wzrosły koszty utrzymania małoletniego, co wyklucza obecnie obniżenie alimentów. Małoletni jest w okresie intensywnego wzrostu i jego potrzeby stale się zwiększają, co wymaga dodatkowych nakładów finansowych.

Wskazać należy, że podwyższona przez Sąd kwota alimentów o 100 zł miesięcznie nie wpłynie w sposób znaczący na budżet pozwanego a jednocześnie pozwoli na pełniejsze zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Pozwany co prawda obecnie nie pracuje, ale zdaniem Sądu pozwany jest w stanie realizować zobowiązanie alimentacyjne we wskazanym wymiarze, tj. 600 zł miesięcznie.

Mając powyższe na uwadze oraz zważywszy na wiek powoda i jego aktualne potrzeby, kwotę po 600 zł na rzecz małoletniego T. S. (2) Sąd uznał za adekwatną, zarówno w stosunku do jego usprawiedliwionych potrzeb jako osoby uprawnionej, jak i do możliwości zarobkowych pozwanego.

W pozostałym zakresie, uznając żądanie powódki za zbyt wygórowane, powództwo oddalił, tj. ponad kwotę 600 złotych miesięcznie. Alimony podwyższono od dnia 15 lutego 2016 roku, tj. od dnia wniesienia pozwu.

Na podstawie art. 113 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 102 kpc sąd odstąpił od obciążania stron kosztami sądowymi, z wyjątkiem już uiszczonych.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc wyrokowi w części zasądzającej alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.